

Üniversitemiz Senatosu'nun 31.07.2025 tarih ve 15 sayılı toplantısında kabul edilmiştir.

YÜKSEK İHTİSAS ÜNİVERSİTESİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı; Yüksek İhtisas Üniversitesi'nde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge, Yüksek İhtisas Üniversitesi'nin tüm birimleri ve bunlara bağlı bina ve eklentileri ile işveren, işveren vekili, çalışanlar, stajyerler, öğrenci statüsünde çalışanlar, alt işverenler ile çalışanları ve geçici iş ilişkisi kurulanları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik'in 8. Maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

- Acil durum:** İşyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek veya işyerini dışarıdan etkileyebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, zehirlenme, salgın hastalık, radyoaktif sızıntı, sabotaj ve doğal afet gibi ivedilikle müdahale gerektiren olayları,
- Acil durum planı:** İşyerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler ile uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planı,

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
-----------------------------------	---	-------------------------------------

- c. **Alt işveren:** 4857 sayılı İş Kanununun 2. Maddesinde tanımlandığı üzere, Yüksek İhtisas Üniversitesi'nde hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işleri alan ve bu işlerde görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde çalıştıran işvereni,
- ç. **Bakanlık:** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,
- d. **Baş çalışan temsilcisi:** Birden fazla çalışan temsilcisinin bulunması durumunda, çalışan temsilcileri arasında yapılacak seçimle belirlenen baş temsilciyi,
- e. **Birim:** Yüksek İhtisas Üniversitesi Rektörlüğü'ne bağlı fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, idari birimler, araştırma merkezleri ve benzeri yerleri,
- f. **Çalışan:** Yüksek İhtisas Üniversitesi'nde istihdam edilen gerçek kişiyi,
- g. **Çalışan temsilcisi:** İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalara katılma, çalışmalarını izleme, tedbir alınmasını isteme, tekliflerde bulunma ve benzeri konularda çalışanları temsil etmeye yetkili çalışanı,
- ğ. **Çalışan Sağlığı Merkezi (ÇASMER):** Sağlık Bakanlığı'na bağlı, işyerlerine iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri sunmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca yetkilendirilen, gerekli donanım ve personele sahip birimi,
- h. **Destek elemanı:** Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangın ve diğer acil durumlar ile mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanıma ve yeterli eğitime sahip kişiyi,
- ı. **Geçici iş ilişkisi:** Kadrosunun bulunduğu birim dışında görev yapan gerçek kişi ile görev yaptığı birim arasındaki iş ilişkisini,
- i. **İSG-KATİP:** İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri ile ilgili iş ve işlemlerin İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nce kayıt, takip ve izlenmesi amacıyla kullanılan İş Sağlığı ve Güvenliği Kayıt, Takip ve İzleme Programını,
- j. **İş güvenliği uzmanı:** İş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca yetkilendirilmiş, İş Güvenliği Uzmanlığı belgesine sahip kişiyi,
- k. **İşveren:** Yüksek İhtisas Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı'nı,

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
-----------------------------------	---	-------------------------------------

- l. **İşveren vekili:** Yüksek İhtisas Üniversitesi Rektörü'nü,
- m. **İşyeri:** Yüksek İhtisas Üniversitesi'ne bağlı bina ve eklentileri ile araçlarını,
- n. **İşyeri hekimi:** İş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca yetkilendirilmiş, İşyeri Hekimliği belgesine sahip kişiyi,
- o. **Kurul:** İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu'nu,
- ö. **İş kazası:** İşyerinde veya işin yürütülmesi nedeniyle meydana gelen, ölüme sebebiyet veren veya bireyin vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenen engelli hale getiren olayı,
- p. **Meslek hastalığı:** Mesleki risklere maruziyet sonucu ortaya çıkan hastalığı,
- r. **Mevzuat:** 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile ilgili yönetmelik, tebliğ ve genelgeleri,
- s. **Müdürlük:** İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nü,
- ş. **Onaylı defter:** İş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi tarafından yapılan tespit ve tavsiyeler ile gerekli görülen diğer hususların yazıldığı, seri numaralı ve sayfaları bir asıl, iki kopyalı şekilde düzenlenmiş her işyeri için tek olan defteri,
- t. **Ortak sağlık ve güvenlik birimi:** İşyerlerine iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini sunmak üzere kurulan gerekli donanım ve personele sahip olan ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca yetkilendirilen birimi,
- u. **Öğrenci statüsünde çalışanlar:** Yüksek İhtisas Üniversitesi öğrencisi olup, üniversite bünyesinde çalışan yarı zamanlı öğrencileri,
- ü. **Önleme:** İşyerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tümünü,
- v. **Proje elemanı:** TÜBİTAK, SANTEZ, Avrupa Birliği projelerinde ve benzeri projelerde çalışan bursiyeri ve teknik personeli,
- y. **Ramak kala olay:** İşyerinde meydana gelen; çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,
- z. **Risk:** Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

- aa. **Risk değerlendirmesi:** İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,
- bb. **Senato:** Yüksek İhtisas Üniversitesi Senatosu'nu,
- cc. **Stajyer:** Eğitimi ve öğretimi gereğince pratik eğitim gören lise veya üniversite öğrencisi olan çalışanları,
- çç. **Tehlike:** İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,
- dd. **Tehlike sınıfı:** İş sağlığı ve güvenliği açısından, yapılan işin özelliği, işin her safhasında kullanılan veya ortaya çıkan maddeler, iş ekipmanı, üretim yöntem ve şekilleri, çalışma ortamı ve şartları ile ilgili diğer hususlar dikkate alınarak işyeri için belirlenen tehlike grubunu,
- ee. **Toplanma yeri:** Acil durumların olumsuz sonuçlarından çalışanların etkilenmeyeceği mesafede veya korunakta belirlenmiş güvenli yeri,
- ff. **Üniversite:** Yüksek İhtisas Üniversitesi'ni,
- gg. **Yabancı çalışan:** Okutman, öğretim görevlisi ve benzeri görevlerde çalışan yabancı uyruklu çalışanları,

İfade eder.

(2) Bu Yönergede tanımlanmayan kavramlar, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve ilgili yönetmeliklerde tanımlandığı gibidir.

İKİNCİ BÖLÜM

İş Sağlığı ve Güvenliği Politikası, Vizyonu ve Misyonu

İş sağlığı ve güvenliği politikası

MADDE 5 – (1) Üniversite en önemli değerini insan olduğu bilinciyle, daha güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı yaratmayı; topluma, çevreye ve çalışanlara karşı olan sorumluluklarını yerine getirirken sürekli iyileştirmeyi öncelikli hedef olarak gözetir.

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
-----------------------------------	---	-------------------------------------

(2) Bu doğrultuda;

- a. İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuat ve düzenlemelere uyulur; bu doğrultuda yapılan tüm çalışmalar yasal gerekliliklerin ötesinde topluma, çevreye ve çalışanlara olan saygının bir göstergesi olarak kabul edilir.
- b. İş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi için güvenli ve sağlıklı çalışma koşulları sağlanır.
- c. “Sıfır iş kazası” ve “sıfır meslek hastalığı” hedefi benimsenerek tüm çalışanlar, stajyerler, öğrenci statüsünde çalışanlar, alt işverenler ile geçici iş ilişkisi kurulanların sağlık ve güvenliklerini sağlamak üzere, tehlike ve riskleri önceden tespit ederek gerekli önlemleri almak suretiyle ortadan kaldırmaya ve azaltmaya yönelik çalışmalar yürütülür.
- ç. İş sağlığı ve güvenliği çalışmalarının tüm çalışanların ortak sorumluluğu olduğu bilinci ile çalışanların görüşleri alınır ve katılımları sağlanır.
- d. Çalışanlarda iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri ile iş sağlığı ve güvenliği bilincinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır.

İş sağlığı ve güvenliği vizyonu

MADDE 6 – (1) Vizyonumuz, Üniversitemizde, iş sağlığı ve güvenliğini sadece yasal bir zorunluluk olarak değil, kurumsal bir kültür olarak benimseyen ve benimseten; çalışanların, öğrencilerin ve ziyaretçilerin sağlığını ve güvenliğini her şeyin önünde tutan, Ulusal ve Uluslararası düzeyde iş sağlığı ve güvenliği konusunda öncü bir üniversite olmaktır.

İş sağlığı ve güvenliği misyonu

MADDE 7 – (1) Misyonumuz, Üniversitemizin tüm paydaşlarının bedensel, ruhsal ve sosyal iyilik hallerini en üst düzeyde tutmak, iş sağlığı ve güvenliği kültürünü kurumsal yapımızın ayrılmaz bir parçası haline getirmektir.

(2) Bu doğrultuda; ilgili mevzuatlara uygun olarak olası iş kazaları ve meslek hastalıklarının proaktif yaklaşımla önlenmesine yönelik sistemleri oluşturmak, sürdürülebilir iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini tüm birimlerimize ulaştırmak, çalışanlarımızın ve öğrencilerimizin güvenliğini ön planda tutarak farkındalık ve bilinç düzeyini artırmak, temel görevimizdir. Ayrıca eğitim, araştırma, rehberlik, seminer, konferans, toplantı ve yayın gibi faaliyetlerle iş sağlığı ve güvenliği bilincinin gelişimine katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşveren ile Çalışanların Görev, Yetki ve Yükümlülükleri

İşverenin genel yükümlülüğü

MADDE 8 – (1) İşveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;

- Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.
- İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.
- Risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır.
- Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır.
- Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır.

(2) İşyeri dışındaki uzman kişi ve kuruluşlardan hizmet alınması, işverenin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

(3) Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yükümlülükleri, işverenin sorumluluklarını etkilemez.

(4) İşveren, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin maliyetini çalışanlara yansıtamaz.

(5) İşveren adına hareket eden, işin ve işyerinin yönetiminde görev alan işveren vekili, bu Yönergenin uygulanması bakımından işveren sayılır.

Risklerden korunma ilkeleri

MADDE 9 – (1) İşverenin yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde aşağıdaki ilkeler göz önünde bulundurulur:

- Risklerden kaçınmak.
- Kaçınılması mümkün olmayan riskleri analiz etmek.

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
-----------------------------------	---	-------------------------------------

- c. Risklerle kaynağında mücadele etmek.
- ç. İşin kişilere uygun hale getirilmesi için işyerlerinin tasarımı ile iş ekipmanı, çalışma şekli ve üretim metotlarının seçiminde özen göstermek, özellikle tekdüze çalışma ve üretim temposunun sağlık ve güvenliğe olumsuz etkilerini önlemek, önlenemiyor ise en aza indirmek.
- d. Teknik gelişmelere uyum sağlamak.
- e. Tehlikeli olanı, tehlikesiz veya daha az tehlikeli olanla değiştirmek.
- f. Teknoloji, iş organizasyonu, çalışma şartları, sosyal ilişkiler ve çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan tutarlı ve genel bir önleme politikası geliştirmek.
- g. Toplu korunma tedbirlerine, kişisel korunma tedbirlerine göre öncelik vermek.
- ğ. Çalışanlara uygun talimatlar vermek.

İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri

MADDE 10 – (1) Mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için işveren;

- a. Çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve on ve daha fazla çalışmanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde diğer sağlık personeli görevlendirir. Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması hâlinde, bu hizmetin tamamını veya bir kısmını ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden veya ÇASMER'lerden hizmet alarak yerine getirebilir. Ancak belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olması hâlinde, tehlike sınıfı ve çalışan sayısı dikkate alınarak, bu hizmetin yerine getirilmesini kendisi üstlenebilir. Belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olmayan, ancak 50'den az çalışmanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyeri işverenleri veya işveren vekili tarafından Bakanlıkça ilan edilen eğitimleri tamamlamak şartıyla işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler hariç iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütebilirler.
- b. Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşların görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç, gereç, mekân ve zaman gibi gerekli bütün ihtiyaçlarını karşılar.
- c. İşyerinde sağlık ve güvenlik hizmetlerini yürütenler arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlar.
- ç. Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşlar tarafından iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuata uygun olan ve yazılı olarak bildirilen tedbirleri yerine getirir.

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

- d. Çalışanların sağlık ve güvenliğini etkilediği bilinen veya etkilemesi muhtemel konular hakkında; görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşları, başka işyerlerinden çalışmak üzere kendi işyerine gelen çalışanları ve bunların işverenlerini bilgilendirir.

Çalışanların yükümlülükleri

MADDE 11 – (1) Çalışanlar, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda, kendilerinin ve hareketlerinden veya yaptıkları işten etkilenen diğer çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmemekle yükümlüdür.

(2) Çalışanların, işveren tarafından verilen eğitim ve talimatlar doğrultusunda yükümlülükleri şunlardır:

- İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tehlikeli madde, taşıma ekipmanı ve diğer üretim araçlarını kurallara uygun şekilde kullanmak, bunların güvenlik donanımlarını doğru olarak kullanmak, keyfi olarak çıkarmamak ve değiştirmemek.
- Kendilerine sağlanan kişisel koruyucu donanımı doğru kullanmak ve korumak.
- İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalarda sağlık ve güvenlik yönünden ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıklarında ve koruma tedbirlerinde bir eksiklik gördüklerinde, işverene veya çalışan temsilcisine derhal haber vermek.
- Teftişe yetkili makam tarafından işyerinde tespit edilen noksanlık ve mevzuata aykırılıkların giderilmesi konusunda, işveren ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak.
- Kendi görev alanında, iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için işveren ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak.

Çalışanların bilgilendirilmesi

MADDE 12 – (1) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve sürdürülebilmesi amacıyla işveren, çalışanları ve çalışan temsilcilerini işyerinin özelliklerini de dikkate alarak aşağıdaki konularda bilgilendirir:

- İşyerinde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri, koruyucu ve önleyici tedbirler.
- Kendileri ile ilgili yasal hak ve sorumluluklar.
- İlk yardım, olağan dışı durumlar, afetler ve yangınla mücadele ve tahliye işleri konusunda görevlendirilen kişiler.

(2) İşveren;

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

- Ciddi ve yakın tehlikeye maruz kalan veya kalma riski olan bütün çalışanları, tehlikeler ile bunlardan doğan risklere karşı alınmış ve alınacak tedbirler hakkında derhal bilgilendirir.
- Başka işyerlerinden çalışmak üzere kendi işyerine gelen çalışanların birinci fıkrada belirtilen bilgileri almalarını sağlamak üzere, söz konusu çalışanların işverenlerine gerekli bilgileri verir.
- Risk değerlendirmesine, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili koruyucu ve önleyici tedbirlere, ölçümlere, analizlere, teknik kontrollere, kayıtlara, raporlara ve teftiştten elde edilen bilgilere, destek elemanları ile çalışan temsilcilerinin ulaşmasını sağlar.

Çalışanların görüşlerinin alınması ve katılımlarının sağlanması

MADDE 13 – (1) İşveren, görüş alma ve katılımın sağlanması konusunda, çalışanlara veya çalışan temsilcilerine aşağıdaki imkânları sağlar:

- İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konularda görüşlerinin alınması, teklif getirme hakkının tanınması ve bu konulardaki görüşmelerde yer alma ve katılımlarının sağlanması.
- Yeni teknolojilerin uygulanması, seçilecek iş ekipmanı, çalışma ortamı ve şartlarının çalışanların sağlık ve güvenliğine etkisi konularında görüşlerinin alınması.

(2) İşveren, destek elemanları ile çalışan temsilcilerinin aşağıdaki konularda önceden görüşlerinin alınmasını sağlar:

- İşyerinden görevlendirilecek veya işyeri dışından hizmet alınacak işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı ve diğer personel ile ilk yardım, yangınla mücadele ve tahliye işleri için kişilerin görevlendirilmesi.
- Risk değerlendirmesi yapılarak, alınması gereken koruyucu ve önleyici tedbirlerin ve kullanılması gereken koruyucu donanım ve ekipmanın belirlenmesi.
- Sağlık ve güvenlik risklerinin önlenmesi ve koruyucu hizmetlerin yürütülmesi.
- Çalışanların bilgilendirilmesi.
- Çalışanlara verilecek eğitimin planlanması.

(3) Çalışanların veya çalışan temsilcilerinin, işyerinde iş sağlığı ve güvenliği için alınan önlemlerin yetersiz olduğu durumlarda veya teftiş sırasında, yetkili makama başvurmalarından dolayı hakları kısıtlanamaz.

Çalışmaktan kaçınma hakkı

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

MADDE 14 – (1) Ciddi ve yakın tehlike ile karşı karşıya kalan çalışanlar kurula, kurulun bulunmadığı işyerlerinde ise işverene başvurarak durumun tespit edilmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasına karar verilmesini talep edebilir. Kurul acilen toplanır, işveren ise derhâl kararını verir ve durum tutanakla tespit edilir. Karar, çalışana ve çalışan temsilcisine yazılı olarak bildirilir.

(2) Kurul veya işverenin çalışanın talebi yönünde karar vermesi hâlinde çalışan, gerekli tedbirler alınincaya kadar çalışmaktan kaçınabilir. Çalışanların çalışmaktan kaçındığı dönemdeki ücreti ile kanunlardan ve iş sözleşmesinden doğan diğer hakları saklıdır.

(3) Çalışanlar ciddi ve yakın tehlikenin önlenemez olduğu durumlarda birinci fıkradaki usule uymak zorunda olmaksızın işyerini veya tehlikeli bölgeyi terk ederek, belirlenen güvenli yere gider. Çalışanların bu hareketlerinden dolayı hakları kısıtlanamaz.

(4) İş sözleşmesiyle çalışanlar, talep etmelerine rağmen gerekli tedbirlerin alınmadığı durumlarda, tabi oldukları kanun hükümlerine göre iş sözleşmelerini feshedebilirler.

(5) İşyerinde işin durdurulması halinde, bu madde hükümleri uygulanmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İş Sağlığı ve Güvenliği Yapılanması

İş sağlığı ve güvenliği kurulu

MADDE 15 – (1) İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere kurul oluşturulur.

(2) İşverenler, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun kurul kararlarını uygular.

(3) Kurul aşağıda belirtilen kişilerden oluşur:

- İşveren/ İşveren vekili,
- İş güvenliği uzmanı,
- İşyeri hekimi,
- İnsan kaynakları, personel, sosyal işler veya idari ve mali işleri yürütmekle görevli bir kişi,
- Baş çalışan temsilcisi.

(4) Kurulun başkanı işveren vekilidir. Kurul sekretaryası insan kaynakları, personel, sosyal işler veya idari ve mali işleri yürütmekle görevli bir kişi tarafından yürütülür.

(5) Baş çalışan temsilcisi dışındaki çalışan temsilcileri, yedek üye olarak belirlenirler.

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

(6) Kurulun üyeleri ve yedekleri, işveren vekili tarafından atanırlar.

(7) İşveren tarafından, kurulun üyelerine ve yedeklerine iş sağlığı ve güvenliği konularında eğitim verilmesi sağlanır.

İş sağlığı ve güvenliği kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 16 – (1) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır;

- İşyerinin niteliğine uygun bir iş sağlığı ve güvenliği iç yönerge taslağı hazırlamak, işverenin veya işveren vekilinin onayına sunmak ve yönergenin uygulanmasını izlemek, izleme sonuçlarını rapor haline getirip alınması gereken tedbirleri belirlemek ve kurul gündemine almak,
- İş sağlığı ve güvenliği konularında o işyerinde çalışanlara yol göstermek,
- İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tehlikeleri ve önlemleri değerlendirmek, tedbirleri belirlemek, işveren veya işveren vekiline bildirimde bulunmak,
- İşyerinde meydana gelen her iş kazası ve ramak kala olayları veya meslek hastalığında yahut iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bir tehlike halinde gerekli araştırma ve incelemeyi yapmak, alınması gereken tedbirleri bir raporla tespit ederek işveren veya işveren vekiline sunmak,
- İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği eğitim ve öğretimini planlamak, bu konu ve kurullarla ilgili programları hazırlamak, işveren veya işveren vekilinin onayına sunmak ve bu programların uygulanmasını izlemek ve eksiklik görülmesi halinde geri bildirimde bulunmak,
- İşyerinde yapılacak bakım ve onarım çalışmalarında gerekli güvenlik tedbirlerini planlamak ve bu tedbirlerin uygulamalarını kontrol etmek,
- İşyerinde yangın, doğal afet, sabotaj ve benzeri tehlikeler için alınan tedbirlerin yeterliliğini ve ekiplerin çalışmalarını izlemek,
- İşyerinin iş sağlığı ve güvenliği durumuyla ilgili bir yıllık rapor hazırlamak, o yılki çalışmalarını değerlendirmek, elde edilen tecrübeye göre ertesi yılın çalışma programında yer alacak hususları değerlendirerek belirlemek ve işverene teklifte bulunmak,
- Çalışmaktan kaçınma hakkı talepleri ile ilgili acilen toplanarak karar vermek,
- İşyerinde teknoloji, iş organizasyonu, çalışma şartları, sosyal ilişkiler ve çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan tutarlı ve genel bir önleme politikası geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmak.

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

(2) Kendilerine verilen görevleri yapmalarından dolayı Kurul üyelerinin hakları kısıtlanamaz ve Kurul üyeleri, kötü davranış ve muameleye maruz kalmaz.

İş sağlığı ve güvenliği kurulunun çalışma usulleri

MADDE 17 – (1) Kurul inceleme, izleme ve uyarmayı öngören bir düzen içinde ve aşağıdaki esasları göz önünde bulundurarak çalışır.

- Kurul, ayda en az bir kere toplanır.
- Toplantının gündemi, yeri, günü ve saati toplantıdan en az 48 saat önce kurul üyelerine bildirilir. Gündem, sorunların ve varsa iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin projelerin önem sırasına göre belirlenir. Kurul üyeleri gündemde değişiklik isteyebilirler. Bu istek kurulca uygun görüldüğünde gündem buna göre değiştirilir.
- Ölümlü, uzuv kayıplı veya ağır iş kazası halleri veya özel bir tedbiri gerektiren önemli hallerde Kurul üyelerinden herhangi biri, Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir. Bu konudaki tekliflerin Kurul başkanına veya sekreterine yapılması gerekir. Toplantı zamanı, konunun ivedilik ve önemine göre tespit olunur.
- Kurul toplantılarının günlük çalışma saatleri içinde yapılması asıldır. Kurulun toplantılarında geçecek süreler günlük çalışma süresinden sayılır.
- Kurul, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile işveren veya işveren vekili başkanlığında toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Çekimser oy kullanılmaz. Oyların eşitliği halinde başkanın oyu kararı belirler. Çoğunluğun sağlanamadığı veya başka bir nedenle toplantının yapılmadığı hallerde durumu belirten bir tutanak düzenlenir.
- Her toplantıda, görüşülen konularla ilgili alınan kararları içeren bir tutanak düzenlenir. Tutanak, toplantıya katılan başkan ve üyeler tarafından imzalanır. İmza altına alınan kararlar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın işverene bildirilmiş sayılır. İmzalı tutanak ve kararlar sırasıyla özel dosyasında saklanır.
- Toplantıda alınan kararlar, gereği yapılmak üzere ilgililere duyurulur. Ayrıca çalışanlara duyurulması faydalı görülen konular işyerinde ilân edilir.
- Her toplantıda, önceki toplantıya ilişkin kararlar ve bunlarla ilgili uygulamalar hakkında başkan veya kurulun sekreteri tarafından kurula gerekli bilgi verilir ve gündeme geçilir.

(2) Kurulca işyerinde ilân edilen kararlar, işverenleri ve çalışanları bağlar.

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

(3) Kurul, çalışmaktan kaçınma hakkı taleplerinde acilen toplanır. Toplantıda alınan karar çalışan ve çalışan temsilcisine yazılı olarak tebliğ edilir.

İş güvenliği uzmanının görevleri

MADDE 18 – (1) İş güvenliği uzmanları, aşağıda belirtilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür:

a. Rehberlik;

1) İşyerinde yapılan çalışmalar ve yapılacak değişikliklerle ilgili olarak tasarım, makine ve diğer teçhizatın durumu, bakımı, seçimi ve kullanılan maddeler de dâhil olmak üzere işin planlanması, organizasyonu ve uygulanması, kişisel koruyucu donanımların seçimi, temini, kullanımı, bakımı, muhafazası ve test edilmesi konularının, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına ve genel iş güvenliği kurallarına uygun olarak sürdürülmesini sağlamak için işverene önerilerde bulunmak.

2) İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili alınması gereken tedbirleri işverene yazılı olarak bildirmek.

3) İşyerinde meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıklarının nedenlerini araştırmak ve tekrarlanmaması için alınacak önlemler konusunda çalışmalar yaparak işverene önerilerde bulunmak.

4) İşyerinde meydana gelen ölüm ya da yaralanmaya neden olmayan ancak, çalışana ekipmana veya işyerine zarar verme potansiyeli olan olayların nedenlerinin araştırılması konusunda çalışma yapmak ve işverene önerilerde bulunmak.

b. Risk değerlendirmesi;

1) İş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapılmasıyla ilgili çalışmalara ve uygulanmasına katılmak, risk değerlendirmesi sonucunda alınması gereken sağlık ve güvenlik önlemleri konusunda işverene önerilerde bulunmak ve takibini yapmak.

c. Çalışma ortamı gözetimi;

1) Çalışma ortamının gözetimini yapmak, işyerinde iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı gereği yapılması gereken periyodik bakım, kontrol ve ölçümleri planlamak ve uygulamalarını kontrol etmek.

2) İşyerinde kaza, yangın veya patlamaların önlenmesi için yapılan çalışmalara katılmak, bu konuda işverene önerilerde bulunmak, uygulamaları takip etmek; doğal afet, kaza, yangın veya patlama gibi durumlar için acil durum planlarının hazırlanması çalışmalarına katılmak,

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

bu konuyla ilgili periyodik eğitimlerin ve tatbikatların yapılmasını ve acil durum planı doğrultusunda hareket edilmesini izlemek ve kontrol etmek.

ç. Eğitim, bilgilendirme ve kayıt;

1) Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin ilgili mevzuata uygun olarak planlanması konusunda çalışma yaparak işverenin onayına sunmak ve konuyla ilgili uygulamaları yapmak veya kontrol etmek.

2) Çalışma ortamıyla ilgili iş sağlığı ve güvenliği çalışmaları ve çalışma ortamı gözetim sonuçlarının kaydedildiği yıllık değerlendirme raporunu işyeri hekimi ile iş birliği halinde hazırlamak.

3) Çalışanlara yönelik bilgilendirme faaliyetlerini düzenleyerek işverenin onayına sunmak ve uygulamasını kontrol etmek.

4) Gerekli yerlerde kullanılmak amacıyla iş sağlığı ve güvenliği talimatları ile çalışma izin prosedürlerini hazırlayarak işverenin onayına sunmak ve uygulamasını kontrol etmek.

d. İlgili birimlerle iş birliği;

1) İşyeri hekimiyle birlikte iş kazaları ve meslek hastalıklarıyla ilgili değerlendirme yapmak, tehlikeli olayın tekrarlanmaması için inceleme ve araştırma yaparak gerekli önleyici faaliyet planlarını hazırlamak ve uygulamaların takibini yapmak.

2) Bir sonraki yılda gerçekleştirilecek iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili faaliyetlerin yer aldığı yıllık çalışma planını işyeri hekimiyle birlikte hazırlamak.

3) Bulunması halinde üyesi olduğu İş Sağlığı ve Güvenliği Kuruluyula iş birliği içinde çalışmak,

4) Çalışan temsilcisi ve destek elemanlarının çalışmalarına destek sağlamak ve bu kişilerle iş birliği yapmak.

İşyeri hekimlerinin görevleri

MADDE 21 – (1) İşyeri hekimleri, iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri kapsamında aşağıdaki görevleri yapmakla yükümlüdür:

a. Rehberlik;

1) İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri kapsamında çalışanların sağlık gözetimi ve çalışma ortamının gözetimi ile ilgili işverene rehberlik yapmak.

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

2) İşyerinde yapılan çalışmalar ve yapılacak değişikliklerle ilgili olarak işyerinin tasarımı, kullanılan maddeler de dâhil olmak üzere işin planlanması, organizasyonu ve uygulanması, kişisel koruyucu donanımların seçimi konularının iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına ve genel iş sağlığı kurallarına uygun olarak sürdürülmesini sağlamak için işverene önerilerde bulunmak.

3) İşyerinde çalışanların sağlığının geliştirilmesi amacıyla gerekli aktiviteler konusunda işverene tavsiyelerde bulunmak.

4) İş sağlığı ve güvenliği alanında yapılacak araştırmalara katılmak, ayrıca işin yürütülmesinde ergonomik ve psikososyal riskler açısından çalışanların fiziksel ve zihinsel kapasitelerini dikkate alarak iş ile çalışanın uyumunun sağlanması ve çalışma ortamındaki stres faktörlerinden korunmaları için araştırmalar yapmak ve bu araştırma sonuçlarını rehberlik faaliyetlerinde dikkate almak.

5) Kantin, yemekhane, soyunma odaları, duş ve tuvaletler dahil olmak üzere işyeri bina ve eklentilerinin genel hijyen şartlarını sürekli izleyip denetleyerek, çalışanlara yürütülen işin gerektirdiği beslenme ihtiyacının ve uygun içme suyunun sağlanması konularında tavsiyelerde bulunmak.

6) İşyerinde meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıklarının nedenlerinin araştırılması ve tekrarlanmaması için alınacak önlemler konusunda çalışmalar yaparak işverene önerilerde bulunmak.

7) İşyerinde meydana gelen ancak ölüm ya da yaralanmaya neden olmadığı halde çalışana, ekipmana veya işyerine zarar verme potansiyeli olan olayların nedenlerinin araştırılması konusunda çalışma yapmak ve işverene önerilerde bulunmak.

8) İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili alınması gereken tedbirleri işverene yazılı olarak bildirmek.

b. Risk değerlendirmesi;

1) İş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapılmasıyla ilgili çalışmalara ve uygulanmasına katılmak, risk değerlendirmesi sonucunda alınması gereken sağlık ve güvenlik önlemleri konusunda işverene önerilerde bulunmak ve takibini yapmak.

2) Gebe veya emziren kadınlar, 18 yaşından küçükler, meslek hastalığı tanısı veya ön tanısı olanlar, kronik hastalığı olanlar, yaşlılar, malul ve engelliler, alkol, ilaç ve uyuşturucu bağımlılığı olanlar, birden fazla iş kazası geçirmiş olanlar gibi özel politika gerektiren grupları yakın takip ve koruma altına almak, bilgilendirmek ve yapılacak risk değerlendirmesinde özel olarak dikkate almak.

c. Sağlık gözetimi;

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

1) Sağlık gözetimi kapsamında yapılacak işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler ile ilgili olarak çalışanları bilgilendirmek ve onların rızasını almak.

2) Çalışanların yapacakları işe uygun olduklarını belirten işe giriş ve periyodik sağlık muayenesi ile gerekli tetkiklerin sonuçlarını düzenlemek ve işyerinde muhafaza etmek.

3) Özel politika gerektiren gruplar, meslek hastalığı tanısı veya ön tanısı alanlar, kronik hastalığı, madde bağımlılığı, birden fazla iş kazası geçirmiş olanlar gibi çalışanların, uygun işe yerleştirilmeleri için gerekli sağlık muayenelerini yaparak rapor düzenlemek, meslek hastalığı tanısı veya ön tanısı almış çalışanın olması durumunda kişinin çalıştığı ortamdaki diğer çalışanların sağlık muayenelerini tekrarlamak.

4) Sağlık sorunları nedeniyle işe devamsızlık durumları ile işyerinde olabilecek sağlık tehlikeleri arasında bir ilişkinin olup olmadığını tespit etmek, gerektiğinde çalışma ortamı ile ilgili ölçümler yapılmasını planlayarak işverenin onayına sunmak ve alınan sonuçların çalışanların sağlığı yönünden değerlendirmesini yapmak.

5) Çalışanların sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde, talep etmeleri halinde işe dönüş muayenesi yaparak eski görevinde çalışması sakıncalı bulunanlara mevcut sağlık durumlarına uygun bir görev verilmesini tavsiye ederek işverenin onayına sunmak.

6) Bulaşıcı hastalıkların kontrolü için yayılmayı önleme ve bağışıklama çalışmalarının yanı sıra gerekli hijyen eğitimlerini vermek, gerekli muayene ve tetkiklerinin yapılmasını sağlamak.

7) İşyerindeki sağlık gözetimi ile ilgili çalışmaları kaydetmek, iş güvenliği uzmanı ile işbirliği yaparak iş kazaları ve meslek hastalıkları ile ilgili değerlendirme yapmak, tehlikeli olayın tekrarlanmaması için inceleme ve araştırma yaparak, gerekli önleyici faaliyet planlarını hazırlamak ve bu konuları da içerecek şekilde yıllık çalışma planını hazırlayarak işverenin onayına sunmak, uygulamaların takibini yapmak ve yıllık değerlendirme raporunu hazırlamak.

8) Bir başka işverenden iş görmek için işyerine geçici olarak gönderilen çalışanlar ile alt işveren çalışanlarının yapacakları işe uygun olduğunu gösteren sağlık raporlarının süresinin dolup dolmadığını kontrol etmek.

ç. Eğitim, bilgilendirme ve kayıt;

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

1) Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin ilgili mevzuata uygun olarak planlanması konusunda çalışma yaparak işverenin onayına sunmak ve konuyla ilgili uygulamaları yapmak veya kontrol etmek.

2) İşyerinde ilkyardım ve acil müdahale hizmetlerinin organizasyonu ve personelin eğitiminin sağlanması çalışmalarını ilgili mevzuat doğrultusunda yürütmek.

3) Yöneticilere, bulunması halinde iş sağlığı ve güvenliği kurulu üyelerine ve çalışanlara genel sağlık, iş sağlığı ve güvenliği, hijyen, bağımlılık yapan maddelerin kullanımının zararları, kişisel koruyucu donanımlar ve toplu korunma yöntemleri konularında eğitim vermek, eğitimin sürekliliğini sağlamak.

4) Çalışanları işyerindeki riskler, sağlık gözetimi, yapılan işe giriş ve periyodik muayeneler konusunda bilgilendirmek.

5) İş sağlığı ve güvenliği çalışmaları ve sağlık gözetimi sonuçlarının kaydedildiği yıllık değerlendirme raporunu iş güvenliği uzmanı ile iş birliği halinde hazırlamak.

d. İlgili birimlerle iş birliği;

1) Sağlık gözetimi sonuçlarına göre, iş güvenliği uzmanı ile iş birliği içinde çalışma ortamının gözetimi kapsamında gerekli ölçümlerin yapılmasını önermek, ölçüm sonuçlarını değerlendirmek.

2) Bulunması halinde üyesi olduğu iş sağlığı ve güvenliği kuruluyla iş birliği içinde çalışmak.

3) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği konularında bilgi ve eğitim sağlanması için ilgili taraflarla iş birliği yapmak.

4) İş kazaları ve meslek hastalıklarının analizi, iş uygulamalarının iyileştirilmesine yönelik programlar ile yeni teknoloji ve donanımın sağlık açısından değerlendirilmesi ve test edilmesi gibi mevcut uygulamaların iyileştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi çalışmalarına katılmak.

5) “Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Yönetmeliği”ne göre meslek hastalığı ile ilgili sağlık kurulu raporlarını düzenlemeye yetkili hastaneler ile iş birliği içinde çalışmak, iş kazasına uğrayan veya meslek hastalığına yakalanan çalışanların rehabilitasyonu konusunda ilgili birimlerle iş birliği yapmak.

6) İş sağlığı ve güvenliği alanında yapılacak araştırmalara katılmak.

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

7) Gerekli yerlerde kullanılmak amacıyla iş sağlığı ve güvenliği talimatları ile çalışma izin prosedürlerinin hazırlanmasında iş güvenliği uzmanına katkı vermek.

8) Bir sonraki yılda gerçekleştirilecek iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili faaliyetlerin yer aldığı yıllık çalışma planını iş güvenliği uzmanıyla birlikte hazırlamak.

9) İşyerinde görevli çalışan temsilcisi ve destek elemanlarının çalışmalarına destek sağlamak ve bu kişilerle iş birliği yapmak.

İş güvenliği uzmanı ve işyeri hekiminin yetkileri

MADDE 19 – (1) İş güvenliği uzmanı ve işyeri hekiminin yetkileri şunlardır:

- İşyerinde belirlediği hayati tehlikenin ciddi ve önlenemez olması ve bu hususun acil müdahale gerektirmesi halinde işin durdurulması için işverene başvurmak.
- Görevi gereği işyerinin bütün bölümlerinde iş sağlığı ve güvenliği konusunda inceleme ve araştırma yapmak, gerekli bilgi ve belgelere ulaşmak ve çalışanlarla görüşmek.
- Görevinin gerektirdiği konularda işverenin bilgisi dâhilinde ilgili kurum ve kuruluşlarla işyerinin iç düzenlemelerine uygun olarak iş birliği yapmak.

İş güvenliği uzmanı ve işyeri hekiminin yükümlülükleri

MADDE 20 – (1) İş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlerini yaparken, işin normal akışını mümkün olduğu kadar aksatmamakla, verimli bir çalışma ortamının sağlanmasına katkıda bulunmakla, işverenin ve işyerinin meslek sırları, ekonomik ve ticari durumları ile ilgili bilgileri gizli tutmakla yükümlüdür.

(2) İş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yürütülmesindeki ihmallerinden dolayı, hizmet sundukları işverene karşı sorumludur.

(3) İş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi, işverene yazılı olarak bildirilen iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili alınması gereken tedbirlerden acil durdurma gerektiren haller ile yangın, patlama, göçme, kimyasal sızıntı gibi hayati tehlike arz edenleri, belirlenecek makul bir süre içinde işveren tarafından yerine getirilmemesi hâlinde, işyerinin bağlı bulunduğu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'ne yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür.

(4) İş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi yapılan çalışmalara ilişkin tespit ve tavsiyeleri ile faaliyetlerini ve gerekli gördüğü diğer hususları Onaylı Deftere yazar.

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

Çalışan temsilcileri

MADDE 24 – (1) İşveren; işyerinin değişik bölümlerindeki riskler ve çalışan sayılarını göz önünde bulundurarak dengeli dağılıma özen göstermek kaydıyla, çalışanlar arasında yapılacak seçim veya seçimle belirlenemediği durumda atama yoluyla, aşağıda belirtilen sayılarda Çalışan temsilcisini görevlendirir:

- İki ile 50 arasında çalışanı bulunan işyerlerinde bir,
- Ellibir ile 100 arasında çalışanı bulunan işyerlerinde iki,
- Yüzbir ile 500 arasında çalışanı bulunan işyerlerinde üç,
- Beşyüzbir ile 1000 arasında çalışanı bulunan işyerlerinde dört,
- Binbir ile 2000 arasında çalışanı bulunan işyerlerinde beş,
- İkibinbir ve üzeri çalışanı bulunan işyerlerinde altı.

(2) Birden fazla çalışan temsilcisinin bulunması durumunda Baş Temsilci, Çalışan temsilcileri arasında yapılacak seçimle belirlenir.

(3) Çalışan temsilcisinin nitelikleri, seçimi veya atanmasına ilişkin usul ve esaslar “İş Sağlığı ve Güvenliği ile İlgili Çalışan Temsilcisinin Nitelikleri ve Seçilme Usul Ve Esaslarına İlişkin Tebliğ” hükümlerine uygun olarak yürütülür.

(4) Çalışan temsilcileri, tehlike kaynağının yok edilmesi veya tehlikeden kaynaklanan riskin azaltılması için, işverene öneride bulunma ve işverenden gerekli tedbirlerin alınmasını isteme hakkına sahiptir.

(5) Görevlerini yürütmeleri nedeniyle, çalışan temsilcilerinin hakları kısıtlanamaz ve görevlerini yerine getirebilmeleri için işveren tarafından gerekli imkânlar sağlanır.

Destek elemanları

MADDE 24 – (1) İşveren; işyerlerinde aşağıda yer alan acil durum ekiplerini oluşturur:

- Söndürme ekibi.
- Kurtarma ekibi.
- Koruma ekibi.
- İlk yardım ekibi.

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
-----------------------------------	---	-------------------------------------

(2) İşveren, söndürme, kurtarma ve koruma ekiplerinin her biri için az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde her 50 çalışana kadar uygun donanıma sahip ve özel eğitilmiş en az birer çalışanı destek elemanı olarak görevlendirir; görevlendirme yapılırken 50 ve katları dâhil edilir.

(3) İşveren, ilkyardım konusunda “İlkyardım Yönetmeliği” esaslarına göre her 20 çalışan için bir destek elemanı görevlendirir.

(4) Her konu için birden fazla çalışanın görevlendirilmesi gereken işyerlerinde bu çalışanlar konularına göre ekipler halinde koordineli olarak görev yapar. Her ekipte bir ekip başı bulunur.

(5) İşveren tarafından acil durumlarda ekipler arası gerekli koordinasyonu sağlamak üzere koruma ekibinden bir sorumlu görevlendirilir.

(6) Görevlerini yürütmeleri nedeniyle, destek elemanlarının hakları kısıtlanamaz ve görevlerini yerine getirebilmeleri için işveren tarafından gerekli imkânlar sağlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları

Tehlike sınıfının belirlenmesi

MADDE 25 – (1) Üniversite tehlike sınıfı; “İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği”nde yer alan İşyeri Tehlike Sınıfları Listesine göre az tehlikelidir.

İş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirilmesi

MADDE 26 – (1) İşyerinde çalışanlar arasından iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirilmesi durumunda bu kişilerle işveren arasında veya ortak sağlık ve güvenlik biriminden hizmet alınması durumunda ortak sağlık ve güvenlik birimi ile işveren arasında sözleşme imzalanır.

(2) Sözleşmeler, İSG-KATİP sisteminde düzenlenir ve sistem üzerinden onaylanır. İSG-KATİP sistemi üzerinden onaylanan sözleşmenin bir nüshası işveren tarafından, bir nüshası ise ortak sağlık ve güvenlik birimi veya görevlendirme yapılan kişiler tarafından saklanır.

(3) İş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi tarafından sözleşmede belirtilen çalışma sürelerine uygun olarak hizmet sağlanır.

Çalışan özlük dosyaları

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
-----------------------------------	---	-------------------------------------

Madde 27 – (1) İşveren çalıştırdığı her çalışan için bir özlük dosyası düzenler. İşveren bu dosyada, çalışanın kimlik bilgilerinin yanında, 4857 sayılı İş Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca düzenlemek zorunda olduğu her türlü belgeyi ve kayıtları saklamak zorundadır.

İşe giriş ve periyodik sağlık muayeneleri

MADDE 28 – (1) İşveren;

- Çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlar.
- Aşağıdaki hallerde çalışanların sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlamak zorundadır:
 - İşe girişlerinde,
 - İş değişikliğinde,
 - İş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri hâlinde,
 - İşin devamı süresince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre düzenli aralıklarla.

(2) Az tehlikeli sınıftaki işlerde en geç beş yılda bir, özel politika gerektiren grupta yer alanlardan çocuk, genç ve gebe çalışanlar için en geç altı ayda bir defa olmak üzere periyodik muayene tekrarlanır. Ancak işyeri hekiminin gerek görmesi halinde bu süreler kısaltılır.

(3) Alınması gereken sağlık raporları işyeri hekiminden alınır.

(4) Sağlık gözetiminden doğan maliyet ve bu gözetimden kaynaklı her türlü ek maliyet işverence karşılanır, çalışana yansıtılamaz.

(5) Sağlık muayenesi yaptırılan çalışanın özel hayatı ve itibarının korunması açısından sağlık bilgileri gizli tutulur.

İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri

MADDE 29 – (1) İşveren, çalışanlarına iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin çalışan işe başladıktan sonra en kısa sürede verilmesini sağlar.

(2) Eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni riskler de dikkate alınarak az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde üç yılda en az bir defa tekrarlanır.

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

(3) İşveren, çalışan fiilen çalışmaya başlamadan önce, işe başlama eğitimi almasını sağlar. Bu eğitimler işveren tarafından görevlendirilen bilgi sahibi ve deneyimli çalışanlarca verilebilir. İşe başlama eğitimleri, iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin gerçekleştirilmesine kadar geçen sürede çalışanın tehlike ve risklere karşı korunmasını sağlayacak nitelikte olmalı ve uygulamalı olarak verilmelidir. İşe başlama eğitimi her çalışan için en az iki saat olarak düzenlenir.

(4) Çalışma yeri veya iş değişikliği, iş ekipmanının değişmesi, yeni teknoloji uygulanması gibi durumlar nedeniyle ortaya çıkacak risklerle ilgili eğitimler ayrıca verilir.

(5) İş kazası geçiren veya meslek hastalığına yakalanan çalışana işe dönüşünde çalışmaya başlamadan önce, kazanın veya meslek hastalığının sebepleri, korunma yolları ve güvenli çalışma yöntemleri ile ilgili ilave eğitim verilir.

(6) Herhangi bir sebeple altı aydan fazla süreyle işten uzak kalanlara, tekrar işe başlatılmadan önce bilgi yenileme eğitimi verilir.

(7) Destek elemanlarına ve çalışan temsilcilerine, görevlendirilecekleri konularla ilgili de eğitim verilir.

(8) Çalışanlara verilecek temel eğitimler, işin devamı süresince belirlenen düzenli aralıklar içinde az tehlikeli işyerleri için en az sekiz saat olarak her çalışan için düzenlenir.

(9) İş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin maliyeti çalışanlara yansıtılamaz. Eğitimlerde geçen süre çalışma süresinden sayılır.

(10) Çalışanlar, uygulamaya konulan eğitim programları çerçevesinde iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine katılır, eğitimlerde edindiği bilgileri yaptığı iş ve işlemlerde uygular ve bu konudaki talimatlara uyarlar.

Risk değerlendirme

MADDE 30 – (1) Risk değerlendirme; Üniversite ve birimleri için tehlikeleri tanımlama, riskleri belirleme ve analiz etme, risk kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması, dokümantasyon, yapılan çalışmaların güncellenmesi ve gerektiğinde yenileme aşamaları izlenerek gerçekleştirilir.

(2) Çalışanların risk değerlendirme çalışması yapılırken, ihtiyaç duyulan her aşamada sürece katılarak görüşlerinin alınması sağlanır.

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

(3) Aşağıda belirtilen durumlarda ortaya çıkabilecek yeni risklerin, işyerinin tamamını veya bir bölümünü etkiliyor olması göz önünde bulundurularak, risk değerlendirmesi tamamen veya kısmen yenilenir:

- İşyerinin taşınması veya binalarda değişiklik yapılması,
- İşyerinde uygulanan teknoloji, kullanılan madde ve ekipmanlarda değişiklikler meydana gelmesi,
- Üretim yönteminde değişiklikler olması,
- İş kazası, meslek hastalığı veya ramak kala olay meydana gelmesi,
- Çalışma ortamına ait sınır değerlere ilişkin bir mevzuat değişikliği olması,
- Çalışma ortamı ölçümü ve sağlık gözetim sonuçlarına göre gerekli görülmesi,
- İşyeri dışından kaynaklanan ve işyerini etkileyebilecek yeni bir tehlikenin ortaya çıkması.

(4) Risk değerlendirmesi, az tehlikeli işyerlerinde en geç altı yılda bir yenilenir.

Acil durum planı

MADDE 31 – (1) Acil durum planı, Üniversite ve birimleri için acil durumların belirlenmesi, bunların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlerin alınması, görevlendirilecek kişilerin belirlenmesi, acil durum müdahale ve tahliye yöntemlerinin oluşturulması, dokümantasyon, tatbikat ve acil durum planının yenilenmesi aşamaları izlenerek hazırlanır.

(2) Hazırlanan acil durum planının uygulama adımlarının düzenli olarak takip edilebilmesi ve uygulanabilirliğinden emin olunması için işyerinde en geç yılda bir tatbikat yapılır, denetlenir ve gözden geçirilerek gerekli düzeltici ve önleyici tedbirler alınır. Gerçekleştirilen tatbikatın tarihi, görülen eksiklikler ve bu eksiklikler doğrultusunda yapılacak düzenlemeleri içeren tatbikat formu hazırlanır. Gerçekleştirilen tatbikat neticesinde varsa aksayan yönler ve kazanılan deneyimlere göre acil durum planları gözden geçirilerek gerekli düzeltmeler yapılır.

(3) İşyerinde veya yakın çevresinde, belirlenmiş olan acil durumları etkileyebilecek veya yeni acil durumların ortaya çıkmasına neden olacak değişikliklerin meydana gelmesi halinde acil durum planı tamamen veya kısmen yenilenir.

(4) Acil durum planı, az tehlikeli işyerlerinde en geç altı yılda bir yenilenir.

İş kazası ve meslek hastalıklarının kayıt ve bildirim

MADDE 32 – (1) İşveren;

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
-----------------------------------	---	-------------------------------------

- Bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler.
- İşyerinde meydana gelen ramak kala olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenler.

(2) İşveren, aşağıdaki hallerde belirtilen sürede Sosyal Güvenlik Kurumuna İş Kazası Meslek Hastalığı E-Bildirim Sistemi üzerinden bildirimde bulunur:

- İş kazalarını kazadan sonraki üç iş günü içinde.
- Sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını, öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde.

(3) İşyeri hekimi veya sağlık hizmeti sunucuları; meslek hastalığı ön tanısı koydukları vakaları, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularına sevk eder.

Sağlık ve güvenlik kayıtları ile onaylı deftere ilişkin yükümlülükler

MADDE 33 – (1) İşveren ilgili mevzuatta belirlenen süreler saklı kalmak kaydıyla;

- İşyerinde yürütülen iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerine ilişkin her türlü kaydı,
- İşten ayrılma tarihinden itibaren en az 15 yıl süreyle çalışanların kişisel sağlık dosyalarını, Saklar.

(2) Çalışanın işyerinden ayrılarak başka bir işyerinde çalışmaya başlaması halinde, yeni işveren çalışanın kişisel sağlık dosyasını yazılı olarak talep eder; önceki işveren dosyanın bir örneğini onaylayarak bir ay içerisinde gönderir.

(3) Onaylı Defter, yapılan tespitlere göre iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ile işveren tarafından birlikte veya ayrı ayrı imzalanır. Onaylı Deftere yazılan tespit ve öneriler işverene tebliğ edilmiş sayılır.

(4) Onaylı Defterin asıl sureti işveren, diğer suretleri ise iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi tarafından saklanır. Defterin imzalanması ve düzenli tutulmasından işveren sorumludur.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hizmet Alımı Faaliyetleri

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--

MADDE 36 – (1) Üniversite ve bağlı birimlerde hizmet alımı faaliyetlerindeki yükleniciler, alt işverenler veya kiracılar, hizmet verdikleri süre içinde çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliğini sağlamakla ve bu Yönerge hükümlerine uymakla yükümlüdür.

(2) Hizmet alımı faaliyetlerindeki yükleniciler, alt işverenler veya kiracılar, çalışanlarının özlük dosyasında bulunması gereken her türlü belge ve kayıt ile görev tanımlarını eksiksiz olarak temin etmek ve talep edilmesi halinde bu dokümanları idareye sunmak zorundadır.

(3) Hizmet alımı faaliyetlerindeki yüklenicilerin, alt işverenlerin veya kiracıların iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uymamasından doğacak her türlü idari, hukuki ve cezai sorumlulukları kendilerine ait olup, Üniversiteye yansıtacak mali ve her türlü sonuçları ilgililere rücu ettirilir.

(4) Hizmet alımı faaliyetlerindeki yükleniciler, alt işverenler veya kiracılar, çalışanlarının iş kazası ve meslek hastalığının bildiriminden sorumludur.

Stajyerler, öğrenci statüsünde çalışanlar, proje elemanları ve yabancı çalışanlar

MADDE 37 – Stajyerler, öğrenci statüsünde çalışanlar, proje elemanları ve yabancı çalışanların iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri, bağlı oldukları birimler tarafından takip edilir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 38 – Bu yönergede hüküm bulunmayan hallerde, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve ilgili meri mevzuat hükümleri uygulanır.

Cezai hükümler

MADDE 39 – Bu Yönerge hükümlerine uymayan çalışanlar hakkında tabi oldukları mevzuat hükümleri uyarınca gerekli disiplin işlemi uygulanır.

Yürürlük

MADDE 40 – Bu Yönerge, Senato'da kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 41 – Bu Yönerge hükümlerini İşveren Vekili yürütür.

Hazırlayan İSG Koordinatörlüğü	Kontrol Eden Rektör Yardımcısı (Prof. Dr. Özgül KISA)	Onaylayan Kalite Koordinatörlüğü
--	--	--